

Vadászati tárcza.

Rezső trónörökös Ő Fensége görvényi vadászata.

Rezső trónörökös Ő cs. és kir. Fenségének ez évi görvényi medvedadászatáról, melyek oly kitünő eredménynyel végződtek, értesült bár a nagy közönség a hirlapok számtalan tudósításaiból, mindamellett én sem tartom feleslegesnek, hogy e vadászatoknak itt oly részleteit irjam le, melyek inkább a szakközönséget érdeklik.

Még Ő Fenségeiknek megérkezése előtt bejárván a vadörök által már kifürkészett hajtás területeket, meggyőződtem, hogy az erdőségek alsó részeiben teendő hajtásokban az idén legalább is 18—20 medvének kell lenni, s ennél fogva annyival is inkább megnyugvással nézhettem a vadászat elé, mert az idén nagyon kevés málna termett, bükk- és tölgy-makk is kevés mennyiségben s csakis az erdő alsó részeiben, miből előre lehetett következtetni, hogy a medvék a hó leesése és a lombhullás kezdete előtt a magasabb hegységi erdőkbe nem fognak visszavonulni. Ez értelemben tettem jelentésemet is Rezső Ő Fenségének, s egyszersmind reményemnek adtam kifejezést, hogy az idei vadásztsákmány legalább 8—10 medve lesz, ha csak a vadászok lövéseiket el nem hamarkodják.

A megérkezés napján Rezső Ő Fensége értésemre adta, hogy ebéd után a Rákóczy-hegyen tanyázó baglyokra fog vadászni.

Én ugyanis bejelentettem, hogy egypár fülesbagoly napközben rendszeren a Rákóczy-hegy nyugati oldalán lévő nem igen mély üregben tartózkodik, mely ha felriasztatik, mindig ugyanazt az irányt követve a malmon felül lévő üreg felé száll. Erre számítva, Ő Fenségét az érintett két üreg közti tér közepére egy kapu alá állítottam, mely fölött a baglyok rendszeren elszoktak repülni; magam pedig dobogó szívvel másztam fel az üreghez, hogy a baglyokat onnan kizavarjam.

Már meglehetősen közel jutottam az üreghez, midőn egyszerre az egyik bagoly kicsap, mire két lövést hallok, a bagoly azonban lelógó lábakkal tovább repül, miről látható volt, hogy meg van sebezve. Mig ezután bámultam, egyszerre csak ki repül a másik is, mely az előbbinél jóval nagyobb volt. Minthogy Ő Fenségénél csak egy puska volt, melynek mind a két csövét épen az előtt lőtte ki, azt kellett hinnem, hogy a második bagoly lövés nélkül fog elmenekülni. De azon pillanatban, midőn ezt gondoltam, eldőrdült a 3-ik lövés, s a hatalmas madár keresztüllöve lebukfenczezett. Ő Fensége láthatólag megörült a szerencsés kezdetnek, s én magam is a megkezdendő vadászatokra jó omennek tartottam.

Azon nap (szept. 29.) reggelén, melyen Ő Fensége Görénybe megérkezett, a szeptember 30-án meghajtandó területet körül jártam, s ez alkalommal nagyon feltűnt előttem, hogy a hajtás területen lévő három medve az utak mentében, s nem az utakon keresztül-kasul járt-kelt, mi mindig rossz jelnek vehető. Ebből ugyanis azt lehet következtetni, hogy a medve táplálék hiányában, vagy valamely más okból helyét elhagyta, s másfelé ment táplálékot keresni.

Sejtelmem valóban nem csalt meg! Az első napi 4 hajtás sikertelen volt; sikertelen rám nézve a kétségbeesésig. Némely uraknak azonban, kiknek a szemében én szálka vagyok, a sikertelenség nagy örömeire szolgált. A hajtások bevégezése után már mindjárt tudni vélték, hogy Adorjában hiában fogunk vadászni, valamint azt is, hogy a fák lombjának elkezdődött lehullása folytán a medvék felvonultak a magasabb hegységbe, s ennél fogva tehát az idei vadászat elkésettnek tekintendő.

Nem kevésbé voltam meglepetve, midőn egyetlen egy nyomot sem lehetett találni a „Pataki sűrűjé“-ben, hol az előtt négy nappal öt medve volt; itt tehát nem lehetett va-

dászni. Most egész tervemet megkellett változtatnom, s oda kellett menni, hol eredményre biztosan számíthattam. A „Rakottys“ nevű erdőrészben volt tölgymakk termés, én tehát oda küldtem ki a legjobb nyomászokat, s a vadászatot más napra Teleki gróffal szintén oda rendeztük.

Másnap már korán reggel a vadász területen voltam, hogy a nyomozók jelentéseit meghallgassam. Ezek egyike már a gyülekező helyen volt s azt jelentette, hogy nyomozás közben látott egy medvét; a később érkező kiküldött szintén látott egy anyamedvét két boccsal.

Ezen jelentések meglehetősen kielégítőek voltak, csak az volt a baj, hogy a nyomozók a nagy szárazság miatt nem állíthatták biztosan, hogy mely hajtásban lesznek a medvék. Így tehát legalább az első hajtást találomra kellett megkezdeni. Ez bizony elég nyomasztó helyzet a vadászatvezetőre, különösen oly sikertelen nap után, mint a tegnapi volt.

Az első hajtásban szerencsésen semmi sem volt, s a jelenlévő urak most már meg voltak győződve, hogy a medvék már elináltak, a felsőbb részekbe. Midőn a 2-ik hajtás alkalmával Ő Fensége állása előtt elhaladtam, Ő Fensége e szavakat intézte hozzám: „Látja?! az uraknak igaza van, a medvék a lombhullás folytán már felvonultak.“ Én Ő Fenségét kértem, hogy ezt ne higgye, s hogy még egy kis türelemmel lenni kegyeskedjék, mert ebben, vagy az ezutáni hajtásban okvetetlen medvét kell találnunk.

Hogy mily aggódó érzéssel vártam e hajtás eredményét, azt csak azok tudhatják, kik hasonló kényes viszonyok közt már vezettek vadászatot. Az álláshely magányában azután van az embernek ideje és módja, a gyakran 2 óráig tartó hajtás alatt, keservesen elbuslakodni szomorú sorsán, s a medvék konok megátalkodottságán, melyeknek eszükbe sem jut, hogy magukat már egyszer meglövéssék.

Talán egy fél óra hosszát tölthettem nagy búbanatomban, midőn szomorú elmélkedésemből egy lövés riasztott fel, mely a vadászok láncajának egészen alsó szárnyán dördült el, s melyet csakhamar rá még egy lövés követett. Nemsokára erre, magam előtt csörtetést hallottam, s mindjárt a sűrűségben egy medvét meg is pillantottam, mely azonban a rossz szél miatt megfordult, s a vadászok vonala mentén lefelé ellantolt, a nélkül, hogy több lövés történt volna rá. Én a hajtás bevégezése után lefelé siettem, hogy megtudjam: ki s mire lőtt, s hogy vajjon a medvét, mely rám jött, nem látták-e? Itt értesültem, hogy Melka festő lőtt egy medvére, a második medve pedig a vadászok egész vonala hosszában lefelé ment, de a kedvezőtlen szél folytán nem jött ki, hanem a hajtók közt vissza tört.

E hajtás után a hangulat egyszerre egészen megváltozott. Az ebéd vidáman folyt le; a társalgás tárgyát természetesen az előbbi hajtás eseménye képezte.

A következő hajtás ismét eredménytelen volt.

A 4-ik hajtásban, mely a „Fundaturá“-ban volt a bejelentett anyamedve egészen a vadászok közelébe jött, de ez is visszafordult, s a hajtók minden lármája daczára visszatört.

Ámbár a 3-ik napra (október 2.) vonatkozó jelentések nem valami nagyon kedvezők voltak, a mennyiben a nyomozók közül csupán egy tett jelentést egy anyamedvéről, mely egy 2 éves bocscsal észleltetett, mindamellett most már sokkal jobb volt a hangulat. — A két első hajtás teljesen eredménytelen volt; én magam is különben itt nem sokat vártam, mert az erdőrészt az utóbbi években guzsna való vessző kisedése által nagyon meg van ritkítva.

A 3-ik hajtásban, mint rendesen, az utolsó puskás voltam, s egészen lenn a rét szélén álltam. Szent nyugalommal vártam, hogy mikor fognak majd a puskák ropogni, s várakozásom

közben a hajtók már meglehetősen közel értek a vadászok vonalához. Végre egy lövés dördült el, azután gyorsan egymásután még kettő, s azután ismét egy, a negyedik.

Erre gyorsan felsiettem a meredek hegyoldalom, hogy lássam kilőtt; felérkezve értesültem, hogy a lövéseket mind Ő Fensége tette, s ekkor már hangzott a kürtjel, mely a medvének leterítését hirdette. Most oly kép volt látható, melyet sohasem fogok elfeledni. Ő Fensége, a trónörökös vidám izgatottsággal, s kalapján a szerencsés vadász feltüzött jelvényével, a medve vérebe mártott tölgygalylyal, jött le a hegyoldalom, s hozzám látható örömmel és a legjobb kedvvel így szólt: „Egy anyamedvét teritettem le; hosszasan nem akart kimulni, s nekem még három kegyelem lövést kellett adnom.“ Mögötte 6 oláh hozta a medvét rudakon, s ezalatt a kürtösök folytonosan kürtöltek. Mindenki a legnagyobb örömben volt; minden vadász igyekezett vadász-albuma részére egy-egy galyat szerezni, melyet az Ő Fensége által Görgényben először lőtt medve vére megfestett. A medve roppant nagy örömrivalgással szállított le a tölgylombokkal diszitett szekérhez.

A negyedik napon (okt. 3-án) „Tyrjo“ vidékén volt a vadászat. A gyülekező helyen a nyomozók három medvéről s köztük egy nagyról tettek jelentést.

Az 1-ső hajtásban egészen fenn a hegyoldalom közvetlen a hajtók előtt egy medve Bornemisza Tivadar báróra ment, ő azonban elhibázta, mire a medve visszafordulva, a hajtók közt kitört.

A 2-dik hajtás a hegy északi oldalán roppant hosszú volt s több mély árkon vezetett keresztül és majdnem 2 $\frac{1}{2}$ óráig tartott. Én ismét az utolsó voltam a vadászok sorában, s állásom egészen fenn, a hegygerinczen volt; a magas hegynek kétszeri megmászása folytán meglehetősen fáradt voltam.

A mint a hajtás megkezdésére a kürtjel megadatott, a hajtók nemsokára már nem voltak láthatók, mert a hajtás vonalába mindjárt egy árok esett, melyen keresztül kellett hatolni; a hajtók végre ismét feltűntek s mindinkább közeledtek a vadászok vonalához. Egyszerre egy lövés hallatszott, mely után ismét két lövés dördült el. Minthogy állását egy vadásznak sem szabad elhagynia, míg a hajtás be nem végződik, nekem is még egy jó felórát kellett várakoznom, míg lemehettem. Lejőve értesültem az öröndetes hirről, hogy ismét Ő Fensége lőtt s ez alkalommal egy nagy medvét terített le, mely mintegy 90—100 lépésre közeledett, s a gerinczébe lőtt golyó által mint egy nyul leterítettett, s azután még kétszer föbelövetett.

A medvének a meredek, köves hegyoldalon való leszállításával igen sok idő telt el, s időközben még esni is kezdvén, a 3-ik hajtás elmaradt, — a hatalmas medve pedig nagy triumfussal hazaszállított a tölgygalyakkal feldiszített kocsin.

Az 5-ik nap, okt. 4-én, a vadászat „Doszu“-ban volt, bár az innen nyert hírek nagyon bizonytalanok voltak. A mint a nyomozásra kiküldöttek jelentették, a medvék a hajtás területén áthaladtak, s a közelfekvő sűrű és nyugalmasabb köhéri hajtásokba vonultak. Az e napon tartott 4 hajtás egyikében sem volt medve található.

A 6-ik nap szalonka vadászatra volt szánva; minthogy azonban e vidéken kevés szalonka volt, s különben is a medvevadászat ideje nagyon rövidre volt szabva, kivételesen vasárnap is medvére tartatott vadászat. Az örök jelentették, hogy a „Rakottyás“-ban és „Fundaja“-ban ismét 2 medve van, e két területen most már másodszor volt hajtás. Az első hajtást most is találomra kellett választani, mert a szárazság miatt nem lehetett tudni, hogy melyikben van a medve.

Az első hajtásban nem volt medve; a másodikban Ő Fensége és Teleky gróf közt jött a medve a vadászok vonalára. Teleky rálőtt, de hibázott. A 3-ik hajtásban, melyben a kutyákat is elbocsátották, egy hatalmas medve a kutyáktól üzve, Konopka erdőgyakornokra ment, ki tőle telhetőleg más vadászokra igyekezett terelni, fáradozása azonban kárba veszett, mert a medve nem volt irányából kitérithető.

A 7-ik nap (okt. 6-án) „Iszticsó“-ban volt a vadászat, hol a nyomozók időközben 3 medvét nyomoztak ki. Mindjárt az első hajtásban 16 lövést tettek medvére; én kezdetben azt hittem, hogy legalább is 5—6 medve van a hajtásban, később azonban értesültem, hogy az összes lövések csak 2 medvére estek. Egy medvét, melyre elébb Ferencz főherczeg Ő Fensége lőtt, Bornemisza báró terített le, melyre még 8 vagy 9 kegyelemlövés tétetett; a másikat pedig Bombelles gróf elhibázta. A 2-ik hajtás eredménytelen volt; a 3-at pedig az idő előhaladottsága miatt már nem lehetett megtartani.

A 8-ik nap a Kemény Kálmán báró által kezelt Magyaró község határán volt vadászat, hol az utolsó hajtásban 5 medve volt, melyek közül kettőt lelöttek, egyet megsebesítettek, egyet elhibáztak, egy pedig lövés nélkül mentette meg bundáját.

Időközben a vadőrök a „Lárgá“-ban és a „Rakottyás“-ban ismét két medvét nyomoztak ki, hol most már harmadszor tartatott vadászat.

Mindjárt az első — largai — hajtásban Kemény Kálmán lőtt egy két éves medvét. A második — rakottyási — hajtásban Ferencz főherczeg ő fensége egy 3 éves nőstény medvét sűrű rudfa-fiatalosban lőtt le, melyet Emming báró elébb elhibázott. Minthogy ez volt az első medve, melyet Ferencz főherczeg lőtt, Ő Fensége este a trónörökös Ő Fensége által ünnepélyesen medvevadászszá „üttetett“.

És evvel bevégeződtek az idei szép eredményü vadászatok, melyek a görgényi medvevadászatok jó hírét ismét helyreállították. Ezen vadászatokon összesen 23 darab medve volt hajtásban, melyek közül 13-ra lőttek és 7-et terítették le.

A fővadászatoknak befejezése után mintegy 8 nappal Teleki és Wurmbrand grófokkal és Salamon urral „Köhér“-ben az ottani hajtások tanulmányozása végett voltam vadászaton, mely alkalommal ismét egy medve és egy vad-disznó terítettett le, két medve pedig lövés nélkül menekült.

Bár a medvék az idén nagyon sokat nyugtalanítottak, s 8 lelövetett és 4 megsebesítettett, mindamellett még most is 8—10. medve kószál az erdők alsó részeiben, s még most is lehetne eredményre való kilátással 2-szor is vadászni.

Az idei vadászatok alkalmával általában a következő tapasztalatokat szereztem:

I. Midőn a kukoricza már megkeményedett s midőn szedni kezdik, ott kell a medvét keresni, hol tölgy- és bükk-makkot vagy szedret találhat.

II. Minden hajtást előbb ki kell nyomozni, s egy hajtást sem szabad soha találomra kezdeni, mert csupán kifürkészett hajtásokban lehet eredményre számítani, az eredmény hiánya pedig a vadászvendégeket elkedvetleníti.

III. A medve, a hajtók helyes eljárása mellett, minden más vadnál könnyebben hozható a vadászok vonalára; csapását megtartja s csak ritkán tör vissza a hajtók közt.

IV. A medve biztosabban vadászható hajtókkal, mint kutyákkal, mert a kutyák elől gyakran oldalt kicsap, hacsak oly hatalmas farka nem áll rendelkezésre, mely a medvét megállítja.

V. A medve mindig az erdő legsűrűbbjét keresi fel, mint a róka vagy a farkas, s ezt azonnal elhagyja, mihelyt meggyérittetett.

VI. A medve sűrű helyeken mindig közvetlenül a hajtók előtt jár, mely okból a vadászoknak állásukat mindaddig nem szabad elhagyniok, míg a hajtók hozzájuk nem értek.

VII. Az idei vadászatoknál is legjobbaknak bizonyultak az expansiv golyók, vagy három gömbölyű golyó, vont Rifflesből löve.

Pausinger József.

A f a p i a c z r ó l .

B u d a p e s t , 1884. decemberhó 30-án.

(B.) A faüzleti viszonyok körében mult tudósításunk óta lényeges változás nem történt, s ezt már magában jó jelnek kell tartanunk szemben azzal, hogy többfelől az árak hanyatlását várták. A budapesti és komáromi piaczkon az épület- és műszerfa árai egyiránt szilárdak és emelkedő irányzattal birnak, külföldről pedig szintén kielégítő üzlet és keresletről tudósítanak. Egyedül a szénfa az, melynek keresleténél a hazai vasgyáraknál beállott túltermelés következtében lankadság tapasztalható, reméljük azonban, hogy ez is kedvezőbb fordulatot vesz, mert miként a szobafűtésre a kőszénél sokkal egészségesebb a tűzifa, ugy a legjobb vasat is faszénnel készítik. A tűzifafogyasztásra az országSZerte beállott hideg kedvező hatással lesz, s ezért a tűzifaárak nem csak Budapesten, de a vidéken is emelkedő irányzattal birnak.

Az egyes piaczkokról különben a következő ártételeket közöljük :

Budapest. Egy m^3 cserhasáb tűzifa	4.75	frt.
Egy m^3 bükk- gyertyánhasáb tűzifa	4.50	"
" " tölgyhasáb tűzifa	4.25	"
" " vegyes hasáb tűzifa	4.00	"
" " cserdorong tűzifa, min. szerint	3—4.00	"
" q kemény faszén	3.60—4.00	"